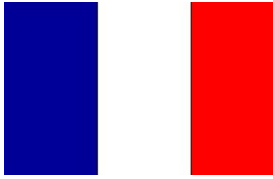

LANDEN VAN EUROPA

Frankrijk

1 Vlag

2 Ligging op Europese kaart

Frankrijk wordt aan de westkant en een stukje van het zuiden begrensd door water (Atlantische Oceaan en Het Kanaal/Noordzee in het westen, Middellandse Zee in het zuiden; totaal 5500 km kust), en aan de andere kanten door 7 verschillende landen: België en Luxemburg (noorden), Duitsland, Zwitserland en Italië (oosten), Andorra en Spanje (zuiden).

3 Oppervlakte

De oppervlakte van Frankrijk is ± 550.000 vierkante kilometer. Frankrijk is daarmee qua oppervlakte het op een na grootste Europese land (na Oekraïne). Frankrijk is ongeveer 13x groter dan Nederland.

4 Bevolking

Het aantal inwoners van Frankrijk wordt geschat op ongeveer 64 miljoen (stand 1 januari 2008). Qua inwoneraantal komt het – na Duitsland – op de tweede plaats. De bevolkingsdichtheid in Frankrijk is 98,1 inwoners per km²

5 Hoofdstad en enkele belangrijke steden

Hoofdstad van Frankrijk is Parijs (met meer dan 2 miljoen inwoners). Drie andere grote en belangrijke steden zijn Bordeaux, Lyon en Marseille. Frankrijk telt 57 stedelijke gebieden met meer dan 100.000 inwoners. De vijf grootste (in 2005): Parijs (9,6 miljoen), Lille (1,7 miljoen), Lyon (1,4 miljoen), Marseille/Aix-en-Provence (1,3 miljoen) en Toulouse (1 miljoen).

Andere grote(re) steden zijn o.a. Aix-en-Provence, Angers, Avignon, Besancon, Beziers, Bourges, Brest, Caen, Calais, Cannes, Chalons, Clermont-Ferrand, Colmar, Dijon, Le Havre, Lille, Limoges, Le Mans, Melun, Metz, Montpellier, Montelimar, Mulhouse, Nancy, Nantes, Nice, Nimes, Orléans, Pau, Perpignan, Poitiers, Reims, Rennes, La Rochelle, Roubaix, Rouen, St. Etienne, Strasbourg, Toulon, Toulouse, Tourcoing, Tours, Valence, Versailles.

6 Geschiedenis: globale perioden, belangrijkste personen

Het huidige Frankrijk vond zijn oorsprong in 843 (verdrag van Verdun), waar het uitgestrekte rijk van Karel de Grote werd verdeeld. Karel de Kale kreeg daarbij het westen onder zijn beheer.

1338-1453: honderdjarige oorlog, Frankrijk wint de strijd.

Het land werd nog vele jaren door allerlei lieden onder de voet gelopen, voordat de vorsten van het huis Valois en na 1589 van het huis Bourbon aan de macht kwamen.

De absolute monarchie bereikte haar hoogtepunt onder koning Lodewijk XIV (zonnekoning).

In de achttiende eeuw volgden nog een reeks oorlogen, totdat het Franse volk in opstand kwam: 1789 Franse Revolutie, bestorming van de Bastille. Laatste koning is Lodewijk XVI.

In 1804 kroont Napoleon Bonaparte zichzelf tot keizer der Fransen. Frankrijk komt in het bezit van meer dan de helft van Europa.

Het definitieve einde van de monarchie volgt in 1870, na het uitbreken van de oorlog met Duitsland.

Frankrijk verliest Elzas-Lotharingen, maar krijgt dat na WO I weer terug, om in 1940 weer door Duitse

troepen te worden bezet. Wereldoorlog II en daarna: generaal De Gaulle, die in 1958 de Vijfde Republiek uitriep.

7 Staatsvorm

Motto: vrijheid, gelijkheid, broederschap. Frankrijk is een parlementaire republiek. Grondwet van 4 oktober 1958 (verschillende keren herzien) regelt het functioneren van staatsinstellingen van de Vijfde Republiek. Een Constitutionele Raad controleert de naleving en ziet toe op de verkiezingen. De president is het staatshoofd; momenteel is dat Nicolas Sarkozy (zesde president van de Vijfde Republiek), in 2007 gekozen via algemene rechtstreekse verkiezingen, voor 5 jaar. Hij benoemt de Eerste Minister en op diens voorstel de leden van de regering, die verantwoording schuldig is aan het Parlement. Parlement bestaat uit 2 Kamers: de Nationale Vergadering (577 leden; vergelijkbaar met onze Tweede Kamer – 150 leden – maar dan groter) en de Senaat (331 senatoren; vergelijkbaar met onze Eerste Kamer – 75 leden – maar dan groter).

Frankrijk is lid van de Europese Unie.

Het volkslied is de Marseillaise (14 juli 1795). 14 juli is ook de Nationale feestdag (Quatorze Juillet).

8 Regio's en departementen

Het lokale bestuur in Frankrijk kent drie bestuurslagen: de gemeente, het departement en de regio. Het land telt bijna 37.000 gemeenten, 100 departementen en 26 regio's.

Voor ligging zie kaarten op website van de Franse ambassade: <http://www.ambafrance-nl.org> of Michelin-atlas.

9 Infrastructuur

Frankrijk heeft het dichtste wegennet ter wereld en het langste in de Europese Unie met totaal 1.079.072 kilometer aan lokale, provinciale, nationale en autosnelwegen, waarvan 10.492 km autosnelweg (2e plaats in Europa). Frankrijk heeft drie verschillende typen wegen: autoroutes (met en zonder tol), nationale wegen (RN) en departementale wegen (RD). De bekendste autoroutes/tolwegen zijn de Autoroute du Soleil (A6/A7) in het oosten van Frankrijk en de Autoroute l'Aquitaine (A10) in het westen.

Verder heeft Frankrijk een uitgebreid spoorwegennet (SNCF); 31.000 km rails (2006). Door het hele land rijdt de hogesnelheidstrein (TGV; 1876 km rails, gemiddelde snelheid 270 km/u, snelheidsrecord 574,8 km/uur).

Vliegvelden zijn er o.a. in Parijs, Lyon, Nice en Marseille (tevens grootste haven).

10 Klimaat

Frankrijk kent verschillende klimaten:

- a) zeeklimaat (vochtig, met frisse zomers): ten westen van de lijn Bayonne-Rijsel;
- b) landklimaat (strengere winters, warme zomers): bv. Elzas-Lotharingen, Rhônedal, gebergten (Alpen, Pyreneeën, Centraal Massief);
- c) middellands zeeklimaat (zachte winters, hete zomers): in het zuiden.

11 Rivieren en meren

Frankrijk kent vele rivieren. De Seine stroomt dwars door Parijs. Langste rivier: de Loire, 1012 km lang, ontspringt in de Ardèche; bekend van o.a. de vele kastelen die langs deze rivier staan. Ook een groot stuk van de Rijn stroomt door Frankrijk en vormt daar de grens met Duitsland. Maas en Schelde ontspringen ergens in het noorden, en stromen via België en Luxemburg naar Nederland/Noordzee. De Moezel heeft haar oorsprong in de Vogezen en mondt bij het Duitse Koblenz in de Rijn uit. De Rhône stroomt door het Rhônedal naar het zuiden en mondt in de Camarque uit in de Middellandse Zee.

Frankrijk telt ook een flink aantal grote (en ook nog kleinere) meren. Onder de grootste o.a. bv. meer van Genève, meer van Serre-Poncon, meer van Bourget, meer van Paladru, meer van Annecy, meer van Aiguebelette.

12 Gebergten

Frankrijk heeft diverse gebergten: Jura, Alpen, Ardennen, Pyreneeën, Vogezen, Cevennen, Centraal Massief.

Hoogste top: Mont Blanc (4807m, Alpen). Daarnaast "bekende" bergen als Galibier, Alpe d'Huez (Alpen), Mont Ventoux, Ballon d'Alsace (Vogezen), Aubisque en Tourmalet (Pyreneeën).

13 Nationale en regionale parken

Frankrijk heeft 7 nationale parken (Cevennen, Ecrins, Guadeloupe, Mercantour, Pyreneeën, Vanoise en Port-Cros) (www.parcs-nationaux.fr) en 37 regionale parken www.parcs-naturels-regionaux.tm.fr/fr/decouvrir, 156 natuureservaten, 516 gebieden ter bescherming van biotopen en 429 beschermde gebieden aan de kust.

Frankrijk heeft vele internationale verdragen en overeenkomsten op milieugebied ondertekend.

14 Industrie en economie

Frankrijk is de zesde economische macht in de wereld. Belangrijkste industrietakken:

- bouwnijverheid en openbare werken
- vervoer
- telecommunicatie (France Telecom) en electronica
- voedingsmiddelenindustrie (o.a. Danone, Nestlé, Pernod-Ricard), met als voornaamste sectoren: vlees, melk, graan, veevoeder, fris- en alcoholhoudende dranken, wijn
- farmaceutische producten
- chemische industrie
- banksector, verzekeringen
- autoindustrie (Peugeot, Renault), luchtvaartindustrie
- verwerking van staal, aluminium, glas, plastic, rubber (Michelin)
- toerisme
- luxe producten (zoals leer, juwelen, cosmetica, kristal, mode, parfum)

Frankrijk is qua energievoorziening voor de helft zelfvoorzienend (aardolie 33%, electriciteit 43%, aardgas 15%, steenkool 4%, andere vormen van energie 5%).

15 Wijnbouw

Al eeuwen wordt in Frankrijk wijn gemaakt van druiven, van meer dan 50 soorten, waaronder o.a. Cabernet-Sauvignon, Merlot, Pinot Noir, Chardonnay. Bekende wijnstreken zijn o.a. Bordeaux, Bourgogne, Beaujolais, Elzas, Languedoc-Roussillon, Loire, Champagne, Rhône.

16 Landbouw

Er zijn ruim een half miljoen landbouwbedrijven in Frankrijk, waar meer dan 1 miljoen mensen werken. De helft van de oppervlakte van het land wordt voor landbouw gebruikt.

Voornaamste producten: graan, wijn, melk (kaas!), suikerbieten, oliehoudende zaden (zonnebloemen!). Samenstelling veestapel: 18 miljoen runderen, 14 miljoen varkens, 8 miljoen schapen, 1 miljoen geiten.

17 Bosbouw

De Franse bossen en wouden beslaan ongeveer 15 miljoen hectare (ongeveer een derde van de totale oppervlakte). Ze bestaan grotendeels (twee derde) uit loofbomen, voor de rest uit naaldbomen. Ze bieden niet alleen gelegenheid tot allerlei soorten van recreatie (wandelen, fietsen), maar leveren jaarlijks ook 5 miljoen m³ hout op.

18 Godsdienst

In religieus opzicht is er in Frankrijk een scheiding tussen kerk en staat. De staat respecteert alle geloven. Het katholicisme is de belangrijkste godsdienst: 65% van de Fransen (2006) noemt zich katholiek. 6% is islamitisch (schatting 5 miljoen). Protestantisme: 2%. Een driekwart miljoen orthodoxe christenen, half miljoen joden, idem boeddhisme, en diverse andere kleinere groeperingen (zoals Jehova's).

19 Onderwijs

Jonge kinderen kunnen al vanaf hun tweede jaar naar de 'maternelle'. Schoolplicht geldt vanaf 6 jaar. De lagere school heeft als taak kinderen van 6 tot 10 jaar basiskennis bij te brengen en sociale vaardigheden te leren. In principe gaan alle leerlingen na de basisschool naar een middenschool, het collège unique. Ze krijgen daar gedurende vier jaar hetzelfde programma. Het merendeel van de leerlingen gaat na het college naar een lyceum (lycée), waar zij kunnen kiezen uit een groot aantal richtingen. Meer dan 50% gaat naar een beroepslyceum of technisch lyceum.

Confessioneel onderwijs wordt gegeven op particuliere scholen (meer dan 2 miljoen leerlingen, d.w.z. 17% van alle scholieren). De meerderheid van deze scholen (98%) staat onder contract met de staat, waarmee zij zich verplichten de leerprogramma's te volgen in ruil waarvoor de overheid de leerkrachten betaalt. De katholieke scholen vertegenwoordigen 97% van deze 'contractscholen'.

20 Cultuur

Frankrijk staat tweede op de wereldranglijst voor investeringen in de filmindustrie. In 2006 werden er bijvoorbeeld meer dan 200 films geproduceerd. Met 5300 zalen behoort Frankrijk tot de landen met de grootste bioscoopdichtheid.

Ongeveer 1200 musea trekken meer dan 41 miljoen bezoekers per jaar. Alleen al het Louvre (waarin o.a. de topstukken Mona Lisa en de Venus van Milo), Versailles en musée d'Orsay trekken jaarlijks bijna 16 miljoen bezoekers. Verder zijn meer dan 2400 monumenten opengesteld voor publiek (7 miljoen bezoekers per jaar); ongeveer 42.300 gebouwen staan als historisch monument geregistreerd.

21 Eten en drinken

De Franse keuken is wereldberoemd. Doorsnee eetpatroon:

Ontbijt (7.00 - 8.00 uur)

Fransen geven de voorkeur aan een licht ontbijt: thee, koffie of vruchtensap met stokbrood, croissantjes of brioche (zoetig brood).

Lunch (12.00 - 14.00 uur)

Vaak wordt de lunchpauze "entre midi et deux" genoemd (tussen 12.00 en 14.00 uur). Alhoewel steeds meer Fransen een sandwich nemen tussen de middag zijn er toch veel mensen die de tijd nemen om een warme maaltijd te nuttigen. Kinderen krijgen op school ook een warme maaltijd voorgezet in de schoolkantine

Goûter (vieruurtje 16.00 - 17.00 uur)

Na school krijgen de kinderen een goûter dat bestaat uit: biscuits, brood, chocolade en/of kaas om het tot de avondmaaltijd uit te kunnen houden.

Avondmaaltijd (19.00 - 20.00 uur)

's Avonds wordt in Frankrijk later gegeten dan in Nederland: tussen 19.00 en 20.00 uur. Vaak voorafgegaan door een aperitiefje, gevolgd door een salade (rauwe gemengde groenten) en/of voorgerecht (soep, crudité), hoofdgerecht, kaas(plankje) en toetje/koffie.

Bij lunch en avondmaal horen wijn en water als drank.

22 Taal

De taal in Frankrijk is Frans.

23 Geldeenheid

Tot de invoering van de euro werd in Frankrijk betaald met de Franse franc, die verdeeld was in 100 centimes. In 2002 werd de euro als betaalmiddel ingevoerd.

24 Media

Televisiekijken is de belangrijkste vrijetijdsbesteding van de Fransman/vrouw: gemiddeld kijkt hij/zij dagelijks meer dan 3 uur naar de televisie. Frankrijk telt meer dan 180 televisiezenders (waaronder 5 landelijke publiekszenders en 3 landelijke commerciële zenders).

Wat de radio betreft: het radionet bestaat uit 3 grotere algemene zenders, thematische radiostations, lokale privéstations en honderden lokale verenigingszenders. Zowel publiek als commercieel.

Ruim de helft van de Franse huishoudens bezit een computer en heeft verbinding met Internet: meer dan 20 miljoen Fransen maken gebruik van het Internet.

Een kwart van de Fransen leest dagelijks een dagblad. Er zijn 10 nationale dagbladen (waaronder Le Figaro, France Soire, Le Monde) en meer dan 100 regionale kranten (zoals Ouest-France, Le Dauphiné Libéré). Daarnaast zijn er een aantal weekbladen.

25 Belangrijkste monumenten en topics

Met 76 miljoen buitenlandse gasten (2006) is Frankrijk het meest bezochte land ter wereld. Enkele cijfers wat verblijfplaatsen betreft: 18.284 hotels, 8.138 campings, 914 vakantiedorpen, 177 jeugdherbergen, 69.700 gîtes, 34.848 chambres d'hôtes.

[Qua bezienswaardigheden: hier is erg veel te bieden; we zullen keuzes moeten maken. Mogelijkheden, in willekeurige volgorde en zeker niet uitputtend:]

- Eiffeltoren in Parijs
- Grand Canyon de Verdon
- het Louvre in Parijs
- kastelen langs de Loire, in Versailles enz.
- Pont du Gard
- kathedralen zoals in Reims, Amiens, Bourges, Chartres, Parijs, Autun
- kloosters en abdijen zoals in Jumièges, Cluny, Conques,
- romeinse overblijfselen in steden als Avignon, Nimes en Arles
- steden als Carcassone, Avallon enz.

Voor meer gegevens en monumenten op regio, soort, stijl enz. zie <http://www.monuments-nationaux.fr/>